



# MOMSVEJLEDNING

Til danske DMC'er, PCO'er mv.,  
der arrangerer kongresser,  
møder mv. i Danmark



## INDHOLDSFORTEGNELSE

<b>1. Indledning.....</b>	<b>2</b>
<b>2. Momsbehandling af selve konferencen/ kongressen/mødet – hvem er kunden/arrangøren, og hvad er formålet? .....</b>	<b>3</b>
<b>3. Personalemøder, kundemøder, pressearrangementer mv. (uden vederlag) .....</b>	<b>4</b>
Eksempler .....	5
Opsummering .....	5
<b>4. Kongresser og konferencer (med vederlag).....</b>	<b>6</b>
Deltagergebyrer.....	6
Kommercielle indtægter .....	7
Momspligt på kommercielle indtægter .....	7
Andre indtægter.....	8
Opsummering .....	8
<b>5. Hvad er din rolle, og hvordan udfylder du den? .....</b>	<b>9</b>
Eksempler .....	9
<b>6. Dansk moms på fakturaen eller ej? .....</b>	<b>10</b>
<b>7. Momsfradrag.....</b>	<b>12</b>
<b>8. Hvad er netto-momsomkostningen for en mødeafholder eller kongresarrangør i Danmark? .....</b>	<b>14</b>
Momsregistrerede mødeafholdere og momspligtige kongresser .....	14
Ikke-momsregistrerede mødeafholdere og ikke-momsregistrerede kongresser .....	14
<b>9. I hvilke tilfælde skal conferencearrangøren momsregistreres i Danmark? ....</b>	<b>14</b>
<b>10. Krav til momsregistrering .....</b>	<b>15</b>
<b>11. Momsrefusion .....</b>	<b>16</b>
<b>12. De enkelte ydelser .....</b>	<b>17</b>
Biludlejning .....	17
Udflugter.....	17
Hoteller mv. ....	17
Konference- og messecentre .....	18
Restaurant- og cateringydelser .....	19
Transport .....	20
Liason med udenlandske DMC/PCO'er.....	21

## 1. INDLEDNING

Denne guide om moms henvender sig til alle – dog primært danske – leverandører, der er involveret i levering af kongresser, konferencer og mødeaktiviteter i Danmark til udenlandske arrangører/kunder.

Den danske momssats på 25% kan umiddelbart virke afskrækkende på mange udenlandske virksomheder/beslutningstagere, der overvejer at afholde et møde eller en kongres i Danmark. Momsreglerne kan også ved første øjekast virke komplekse og indviklede.

Med denne guide ønsker vi at nedbryde fordommene om, at det er specielt "moms-dyrt" eller "moms-besværligt" at afholde kongresser og møder i Danmark. Når de ombrydes, er reglerne faktisk – skønt de synes komplicerede – temmelig fleksible og giver gode muligheder for momsfradrag.

Endeligt er det med guiden vores ønske at skabe en situation, hvor alle danske aktører på markedet behandler momsen ens og optimalt. Hos den udenlandske kunde vil det give grobund for tillid og tryghed at møde et Danmark, der er enig om momsen.

Det skal også over for udenlandske kunder erindres, at danske byer ikke opkræver turistskatter, og at Danmark er et af verdens fredeligste lande. Så læs denne momsguide i god ro og mag og brug den til optimering af dit og dine kunders arrangement i Danmark.

## 2. MOMSBEHANDLING AF SELVE KONFERENCEN/ KONGRESSEN/MØDET – HVEM ER KUNDEN/ARRANGØREN, OG HVAD ER FORMÅLET?

**Det første, der skal tages stilling til i forbindelse med momsvurderingen, er, om der opkræves gebyr eller ej af deltagerne for deltagelse i arrangementet i Danmark?**

- Hvis ikke der opkræves gebyr for arrangementet, er der i realiteten tale om et "møde". Alle typer af arrangementer uden gebyr vil derfor i denne vejledning blive kaldt "møde". De nærmere indledende regler herom fremgår på side 4.
- Hvis der opkræves gebyr af deltagerne for arrangementet, er der tale om en kongres, konference eller tilsvarende. De nærmere regler herom fremgår på side 5.



### 3. PERSONALEMØDER, KUNDEMØDER, PRESSEARRANGEMENTER MV. (UDEN VEDERLAG)

**Hvis en virksomhed afholder et møde/arrangement i Danmark enten for medarbejderne og/eller for kunder eller andre interessenter, hvor virksomheden ikke opkræver vederlag for arrangementet, opstår der i sagens natur heller ikke noget spørgsmål om salgsmoms. Virksomheden skal derfor heller ikke momsregistreres i Danmark. For sådanne arrangementer kan vi derfor koncentrere os om momsen af udgifterne til arrangementet.**

Virksomhedens mulighed for at få mødeomkostningerne uden dansk momsbelastning afhænger af leverancens art, virksomhedens hjemsted og virksomhedens karakter. De nærmere regler for, om du som dansk leverandør kan fakturere den enkelte ydelse uden dansk moms, fremgår af afsnit 6.

De fleste virksomheder er set med danske øjne momspligtige. Følgende typer af virksomheder er dog eksempelvis ikke momspligtige eller kun i mindre grad momspligtige:

- Forsikringsselskaber
- Banker
- Hospitaler
- Læger og tilsvarende anerkendt sundhedspersonale
- Undervisningsinstitutioner af offentlig eller halvoftentlig karakter
- Dele af kulturektoren
- Boligsektoren
- Spiludbydere
- Velgørenhedsorganisationer/NGO'ere
- Offentlige myndigheder.

Disse former for virksomheder kan altså som hovedregel ikke opnå momsrefusion i Danmark.

## Eksempler

1

**En tysk** bilproducent er en fuld momspligtig virksomhed. Bilproducenten introducerer en ny model og afholder et pressearrangement i Danmark. Da bilproduktion er en fuldt momspligtig, er bilproducenten derfor berettiget til fuld momsrefusion med de få begrænsninger, der gælder, jf. afsnit 7 om momsfradrag.

2

**En amerikansk** medicinalvirksomhed afholder en workshop i Danmark for world wide sundhedspersonale. Medicinalproducenten opkræver ikke noget vederlag for deltagelsen. Medicinproduktion er en fuld momspligtig aktivitet, og medicinalproducenten er derfor berettiget til fuld momsrefusion med de få begrænsninger, der gælder, jf. afsnit 7 om momsfradrag.

3

**En svensk** bank afholder et personalearrangement i Danmark. Bankvirksomhed er kun delvis momspligtig. Banken kan derfor kun opnå delvis momsrefusion. Bankens momsrefusionsandel beregnes dels på baggrund af bankens momspligt i hjemlandet, og dels på grundlag af i hvilket omfang banken vil have været berettiget til momsfradrag, hvis banken havde været en dansk bank.

4

**En paraplyorganisation** for NGO'er afholder møde i Danmark. Mødet finansieres af medlemsbidrag, og der opkræves derfor ikke vederlag for deltagelse i mødet. En sådan organisation vil typisk være moms fritaget, hvis den havde været etableret i Danmark, og organisationen har derfor hverken adgang til momsfradrag eller momsrefusion. Hvis organisationen i forbindelse med mødet har momspligtige indtægter fra udlejning af stande, reklamer mv. er dette dog momspligtig virksomhed. I givet fald vil NGO'en være berettiget til delvis momsrefusion.

## Opsummering

**Momspligtig virksomhed, der afholder møde,** får momsrefusion for de ydelser, hvoraf der skal opkræves dansk moms.

**Ikke-momspligtig virksomhed, der afholder møde,** får ikke momsrefusion for de ydelser, hvoraf der skal opkræves dansk moms.

## 4. KONGRESSER OG KONFERENCER (MED VEDERLAG)

### Deltagergebyrer

Med "kongresser" og "konferencer" forstås i denne guide en event, hvor deltagerne betaler et gebyr for at tage del i arrangementet. Deltagerne kan enten være personer inden for en international koncern (koncernkonferencer) eller deltagere, der økonomisk set er adskilt fra arrangøren (fx deltagere i en videnskabelig kongres).

Momsloven indeholder visse muligheder for at tilrettelægge en kongres, så deltagergebyret enten bliver momspligtigt eller momsfritaget.

Det er isoleret set en fordel for kongresarrangøren, at deltagergebyret er momspligtigt. Ved momspligt opnår kongresarrangøren momsfradrag for de udgifter, der er forbundet med kongressen. Der er derimod som udgangspunkt ikke adgang til momsfradrag/momsrefusion for kongresser, hvor deltagergebyret er momsfritaget.

Hvis deltagerne repræsenterer en momspligtig virksomhed, har moms på deltagergebyret ingen betydning. I øvrige tilfælde vil moms på deltagergebyret derimod være en ekstra omkostning for deltagerne.

#### **Hvis momsen er en udgift for kongresdeltagerne, må kongresarrangøren derfor overveje, om arrangementet samlet set er bedst tjent med:**

- en kongres med moms på gebyret, der fritager kongresarrangørens budget for momsbelastning, men momsbelaster deltagerne
- en kongres uden moms på gebyret, der momsbelaster arrangørens budget, men friholder deltagerne. Deltagergebyret ekskl. moms vil dog alt andet lige være højere, fordi arrangørens omkostningsbase er inklusiv moms.

#### **Der er ikke fuldstændig valgfrihed mellem, om et deltagergebyr er med eller uden moms, men der er iboende i reglerne nogle muligheder. Udgangspunktet er, at deltagergebyrer er momspligtig, men hvis følgende forudsætninger er opfyldt, er gebyret momsfritaget:**

- Kongressen har et undervisningsmæssigt/videnskabeligt formål OG.
- Kongressen drives ikke med sigte på profit OG/ELLER.
- Kongressen henvender sig til private eller foreninger.



Endvidere kan kongresser, der afholdes af velgørende organisationer, være momsfrataget. Med velgørende organisationer forstås organisationer, som har et bredt alment sigte, og hvis formål ikke er at skabe et overskud. Hvis den udenlandske arrangør frem for selv at stå for kongressen mv. overlader dette til en dansk partner (dansk PCO, DMC, uddannelsesinstitution mv.), således at arrangementet afholdes i den danske partners navn, er det den danske partners momsforhold mv., der afgør, om der foreligger momspligt eller ej. Dette gælder uanset, om arrangementet gennemføres for regning og risiko af den udenlandske arrangør eller den danske partner.

### Kommercielle indtægter

Sponsorindtægter og indtægter fra udstillinger/standudlejning er momspligtige. Udlejning af en stand uden andre ydelser anses som udlejning af fast ejendom og skal derfor momsbes i Danmark. Udlejning af stande, inklusive andre ydelser (fx kommunikation), anses som en marketingydelse.

	Arrangørens etableringsland	Kundens etableringsland		
		Danmark	EU	Ikke EU
Sponsor- og marketing-indtægter	Danmark	Dansk moms	Uden dansk moms	Dansk moms
	EU	Uden dansk moms	Uden dansk moms	Uden dansk moms
	Ikke EU	Uden dansk moms	Uden dansk moms	Uden dansk moms

Du kan læse mere om, hvorvidt der skal opkræves dansk moms af leverancer her i landet i andet afsnit på side 10.

Sponsorindtægter og marketingindtægter er omfattet af reglerne for omvendt momsbetalingspligt (reverse charge). Sådanne ydelser anses for at være leveret fra arrangørens faste forretningssted (hjemland) til de enkelte kunder.

I de tilfælde, hvor der ikke skal opkræves dansk moms, kan ydelserne være omfattet af omvendt betalingspligt (reverse charge). Det vil sige, at kunden skal betale moms af ydelserne i sit hjemland.

## Andre indtægter

### **Det skal vurderes, om forplejning, ophold, udflugter mv. med fordel eller ulempe skal integreres i deltagergebyret:**

- Hvis ophold og forplejning mv. integreres i deltagergebyret, behandles hele udgiften momsmæssigt som selve deltagergebyret.
- Hvis ophold og forplejning mv. faktureres særskilt, men i kongresarrangørens navn, skal kongresarrangøren momsregistreres i Danmark for denne viderefakturering.
- Hvis ophold og forplejning faktureres særskilt, men i en DMC/PCO's navn, er det DMC/PCO'en, der anses for at have leveret ydelserne, og dette setup medfører derfor ikke momsregistrering i Danmark af kongresarrangøren.
- Hvis ophold og forplejning opkræves særskilt, men udgiften over for hotel mv. afholdes direkte i den enkelte deltagers navn, skal kongresarrangøren ikke momsregistreres herfor i Danmark (udlægsreglen).

## Opsummering

	<b>Moms på deltagergebyr</b>	<b>Momsfradrag/momsrefusion</b>
Momspligtig kongres (med eller uden sponsorindtægter)	Ja	Ja, med få undtagelser, jf. side 12
Momsfri kongres uden sponsorindtægter	Nej	Nej
Momsfri kongres med sponsorindtægter	Nej	Ja, men kun delvist og med de undtagelser, der gælder, jf. side 12

## 5. HVAD ER DIN ROLLE, OG HVORDAN UDFYLDER DU DEN?

### Der er to forhold, der set i sammenhæng afgør, hvordan du som dansk service provider skal håndtere momsen:

- Der skal tages stilling til, om leverancen i sig selv er momspligtig eller momsfrataget, og dernæst om der skal opkræves moms i Danmark eller ej. Dette kan du læse nærmere om i afsnit 6 på side 10.
- Hvis du leverer en ydelse i eget navn (altså i dit navn), men for tredjemands regning (arrangøren bærer risikoen), skal du selv anses for at have købt og leveret den pågældende ydelse. Dette gælder også, hvis du fakturerer til en udenlandsk DMC eller PCO. Se mere herom i afsnit 6 på side 10.

### Eksempler

1

**Et dansk** hotel leverer en overnatning, som købes af en dansk PCO/DMC, og som denne videresælger enten til kongresarrangøren eller direkte til deltageren. Hotellet skal opkræve dansk moms af ydelsen. Denne moms kan PCO/DMC'en fratække. Til gengæld skal PCO/DMC'en opkræve dansk moms ved dennes viderefakturering til arrangøren/deltageren.

Hvis du leverer en ydelse i fremmed navn (typisk i kongresarrangørens navn) og i fremmed regning, skal du ikke anses for at modtage eller levere den pågældende ydelse.

2

**Et dansk** hotel leverer en overnatning, hvor købet formidles af en dansk PCO/DMC, men hvor købet sker i kongresarrangørens eller deltagerens navn. Hotellet skal opkræve dansk moms af ydelsen. Arrangøren/deltageren kan få momsfradrag/momsrefusion, hvis hotelydelsen anvendes som led i arrangørens/deltagerens momspligtige virksomhed.

## 6. DANSK MOMS PÅ FAKTURAEN ELLER EJ?

**Moms er en forbrugsafgift, og der er derfor i momsreglerne fastlagt, i hvilket land forbruget skal anses for at finde sted. Hvis forbruget finder sted i Danmark, skal der opkræves dansk moms. Selv om udgiften afholdes i Danmark, er forbrugsstedet imidlertid ikke altid i Danmark. I momsloven opererer man derfor med et begreb, der hedder "momsbeskatningsstedet". Momsbeskatningsstedet afgør, om der skal opkræves dansk moms eller ej.**

Der gælder ét regelsæt for varer og ét regelsæt for ydelser. Varer er rørlige genstande (noget materielt). Ydelser defineres som alt andet end varer.

Eksempelvis anses levering af mad, hvor der ikke medfølger nogen form for betjening mv. som levering af en vare. Det gælder eksempelvis køb fra et cafeteria. Hvis der imidlertid følger andre ydelser med maden, ændres karakter af leverancen, og den bliver til en restaurationsydelse. Disse regler må ikke forveksles med mulighederne for at opnå kvart momsfradrag for restaurationsregninger. I den sammenhæng er "restaurationsregninger" både regninger fra en restaurant og et cafeteria. Der er på side 12 en særskilt oversigt over mulighederne for momsfradrag.

Hvis der leveres varer her i landet, uden at varerne i forbindelse med leveringen flyttes ud af landet, er momsbeskatningsstedet også her i landet. Det vil sige, at der skal opkræves dansk moms. Det gælder eksempelvis for levering af reklameartikler (gimmicks).

Hvis der leveres en ydelse, er reglerne for fastlæggelsen af momsbeskatningsstedet mere differentierede. Dette fremgår af nedenstående skema.

Hvis du leverer en samlet ydelse, der inkluderer flere forskellige services (ophold, transport, udflugter mv.) til en samlet pris, skal ydelserne momsmæssigt ved fakturering opdeles/separeres i hver enkel type af ydelser. Momsmæssigt kan man således ikke "pakke" ydelserne, bortset fra det enkelte tilfælde, der gælder for leje af stande, hvor ydelsen skifter karakter fra udlejning af fast ejendom til levering af en reklameydelse, hvis aftalen om standen udover selve standen også omfatter andre ydelser (fx lys, kommunikation mv.).

---

### Fodnoter til tabel på s. 11

1. Arrangøren/kunden kan få momsfradrag, hvis denne er momsregistreret i DK, eller momsrefusion, i samme omfang som kunden vil have adgang til momsfradrag, hvis kunden var etableret i Danmark. Ansøgning skal ske elektronisk via eget EU-hjemlands myndigheder. Se også afsnittet om Momsrefusion på side 16.
2. Arrangøren/kunden kan få momsfradrag, hvis denne er momsregistreret i DK, eller momsrefusion, i samme omfang som kunden vil have adgang til momsfradrag, hvis kunden var etableret i Danmark. Ansøgning skal ske til SKAT i Tønder. Se også afsnittet om Momsrefusion på side 16.
3. Arrangøren/kunden kan jf. 1 og 2 få momsfradrag/momsrefusion, men alene med kvart moms (25% af 25%).
4. Arrangøren/kunden kan ikke få momsrefusion/momsfradrag.
5. Der opkræves ikke dansk moms. Arrangøren/kunden skal i stedet beregne og fratække moms i sit eget EU-hjemland efter de regler, der gælder dér.

Service	Momspligtig	Du fakturerer til en adresse i		
		DK	EU	NON-EU
Overnatning				
Hoteller m.fl.	Ja	DK moms	DK moms <sup>1</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Fortæring				
Frokost under konferencer	Ja	DK moms	DK moms <sup>3</sup>	DK moms <sup>3</sup>
Lettere traktement ved reklamestande	Ja	DK moms	DK moms <sup>1</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Restauranter, cafeterier og lignende	Ja	DK moms	DK moms <sup>3</sup>	DK moms <sup>3</sup>
Mad og drikke ("madpakker", barer mv.)	Ja	DK moms	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>
Faciliteter				
Kongresrum, mødelokaler mv.	Ja	DK moms	DK moms <sup>1</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Leje af møbler	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Kommunikationsudstyr	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Leje af AV-udstyr	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Mødepakke (rum, udstyr, lys mv.)	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Standleje uden andre ydelser	Ja	DK moms	DK moms <sup>1</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Standleje med andre ydelser, fx kommunikationslinjer, lys mv.	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Udsmykning	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Securitypersonale	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Underholdning				
Booking fee	Ja	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>
Artister (sangere, dansere, DJ's)	Nej	N/A	N/A	N/A
Musik (og andre ikke kunstneriske ydelser)	Ja	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>
Udflugter				
Museer (Kronborg, Aros m.fl.)	Nej	N/A	N/A	N/A
Tivoli, diskoteker mv.	Ja	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>
Chanel tours		Nej		N/A
Guide services ("story telling's")	Nej	N/A	N/A	N/A
Cykelture	Ja	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>
Transport/transfer				
Coaches/turistbusser	Ja	DK moms	DK moms <sup>1</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Taxa og limosineservice	Nej	N/A	N/A	N/A
Billeje i Danmark	Ja	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>
Flight services (fx ombooking)	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Værtinder i lufthavne, kongressted mv.	Ja	DK moms	0 moms <sup>5</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Reklameartikler/varer				
Gimmicks til en værdi under 100 DKK	Ja	DK moms	DK moms <sup>1</sup>	DK moms <sup>2</sup>
Gaver til en værdi af mere end 100 DKK	Ja	DK moms	DK moms <sup>4</sup>	DK moms <sup>4</sup>
Tryksager	Ja	DK moms	DK moms <sup>1</sup>	DK moms <sup>2</sup>

## 7. MOMSFRADRAG

### Introduktion til tabel på side 13

Hvis en virksomhed kun er delvis momspligtig, har virksomheden også kun delvis momsfradrag/momsrefusion. En virksomhed er delvis momspligtig, når den både har leverancer, der er momspligtige og momsfrie. Det gælder fx en kongres, hvor deltagergebyret er moms fritaget, men hvor der samtidig opnås momspligtige indtægter fra standleje/reklamer mv. I sådanne tilfælde er virksomhedens momsfradragsret den fradragsret, der fremgår af skemaet reduceret for virksomhedens almindelige delvise momsfradragsret. Denne reduktionsprocent beregnes som forholdet mellem virksomhedens momspligtige omsætning og virksomhedens samlede omsætning.

Hvis der er tale om en kongres, hvor deltagergebyret er moms fritaget, og hvor der ikke opnås momspligtige indtægter fra standleje/reklame mv., er der ingen momsfradragsret. Altså "0%" hele vejen ned gennem skemaet.



Momsfradrag/momsrefusion	Momsfritaget	0 %	25 %	100 %
Hotellophold				
Overnatning, inkl. morgenmad til "0 kr."				X
Morgenmad til særskilt pris			X	
Fortæring				
Frokost under konferencen			X	
Lettere traktementer uden for mødelokalet i forbindelse med udstillinger, stande mv.				X
Andre restaurationsudgifter, både personale og repræsentation (kunder mv.)			X	
Cateringudgifter, der leveres uden for konferencen ("madpakker", en tur i skoven mv.)		X		
Faciliteter				
Konferencelokaler og mødelokaler				X
Standleje				X
AV-udstyr				X
Kommunikationsforbindelser				X
Leje af møbler til konferencen				X
Dekorationer (blomster, opstande mv.)				X
Transport				
Tog, taxa og limousineservice	X			
Coaches/bus transfer				X
Welcome services				X
Personale				
Sikkerhedspersonale/adgangskontrol				X
"Værtinder" i lufthavne, kongreshal mv.				X
Underholdning				
DJ's, skuespillere, bands, dansere og andre kunstnere mv.	X			
Booking fee		X		
Musik (uden kunstnere)		X		
Udflugter (explores)				
Museumbilletter (Kronborg, Aros mv.)	X			
Kanalrundfart	X			
Tivolier, diskoteker mv.		X		
Leje af cykler		X		
Guide-ydelser	X			
Gaver				
Reklamegaver med logo til en værdi under 100 DKK, ekskl. moms ("gimmicks")				X
Reklamegaver til en værdi over 100 DKK, ekskl. moms		X		

## 8. HVAD ER NETTO-MOMSOMKOSTNINGEN FOR EN MØDEAFHOLDER ELLER KONGRESARRANGØR I DANMARK?

### Momsregistrerede mødeafholdere og momspligtige kongresser

**Hvis der er tale om en momsregistreret mødeafholder eller momspligtig kongresafholder, har denne en netto-omkostning til moms (efter enten momsfradrag eller momsrefusion) på følgende udgifter:**

- 75% af momsen på restaurationsregninger, gallamiddage og lignende (fordi "kun" kvart del af momsen er fradragsberettiget).
- Momsen af udgifter til de former for underholdning, som ikke er moms-fritaget.
- Momsen af udgifter til billeje.
- Momsen af udgifter til gaver, der har en værdi af mere end 100 DKK.

### Ikke-momsregistrerede mødeafholdere og ikke-momsregistrerede kongresser

Ikke-momsregistrerede mødeafholdere og ikke momspligtige kongresser kan ikke opnå momsfradrag eller momsrefusion. Derfor vil momsen for disse virksomheder generelt være en ekstraomkostning. Det gælder ikke alene for arrangementer i Danmark, men også hvis de afholder møder i andre EU-lande samt Norge og andre lande, der har et moms-system.

## 9. I HVILKE TILFÆLDE SKAL KONFERENCE-ARRANGØREN MOMSREGISTRERES I DANMARK?

**Følgende leverancer indebærer momsregistrering for konferencearrangøren i Danmark:**

- Deltagergebyr til momspligtige konferencer.
- Særskilt opkrævning i eget navn af fee for hotelophold, gallamiddage og lignende.
- Udlejning af standpladser uden der følger andre ydelser med (stand alone space).



## 10. KRAV TIL MOMSREGISTRERING

**Konferencearrangører, der leverer momspligtige varer eller tjenesteydelser i Danmark, fx momspligtige konference, særskilt gebyr for gallamiddage mv., er forpligtet til at lade sig momsregistrere i Danmark.**

En dansk PCO kan agere som momsrepræsentant. Hvis der er tale om en arrangør, der er etableret i EU, Grønland, Island, Færøerne eller Norge, kan registrering ske på arrangørens udenlandske adresse. PCO'er hæfter ikke for momsen for virksomheder etableret i disse lande.

Hvis arrangøren er etableret i andet land end ovenfor anførte, skal arrangøren registreres ved en dansk repræsentant og med en dansk registreringsadresse. I disse tilfælde hæfter den danske repræsentant solidarisk for arrangørens momsbetaling.

Momsregistreringen gennemføres ved at udfylde en registreringsformular. Formularen **40.112** er tilgængelig på engelsk og kan findes her:

[www.indberet.virk.dk](http://www.indberet.virk.dk)

Den underskrevne formular, inklusive dokumentationsbilag, kan enten sendes med post eller elektronisk til Erhvervsstyrelsen.

En momsregistrering behandles typisk inden for 2-3 uger, men kan i visse tilfælde behandles hurtigere.

Når momsregistreringen er gennemført, er der også en forpligtelse til at indsende momsangivelse til de danske momsmyndigheder.

Momsperioden er normalt kvartalet. Momsangivelsen skal indsendes senest den første arbejdsdag i den tredje måned efter momsperiodens udløb. Momsbeløbet skal betales på samme dato.

## 11. MOMSREFUSION

**Hvis arrangøren/deltageren er berettiget til momsrefusion, afhænger proceduren herfor, om denne er etableret i EU eller uden for EU:**

- Hvis etableret i EU ansøges om momsrefusion elektronisk via eget lands momsmyndigheders hjemmeside. Dette skal gøres senest den 30. september i det år, der følger, efter at udgiften har været afholdt.
- Hvis etableret uden for EU afgives anmodningen om momsrefusion på formularerne **31.004** og **31.016**, der findes i både danske og engelske udgaver på [www.skat.dk](http://www.skat.dk). Formularerne skal indsendes til de danske momsmyndigheder på følgende adresse:

**SKAT**

Udland Momsrefusion & Momsregistrering  
Pioner Allé 1  
DK-6270 Tønder

Ansøgningen skal være SKAT i Tønder i hænde senest den 30. september i det år, der følger, efter at udgiften har været afholdt.

Ansøgningen skal vedlægges originale fakturaer, hvoraf momsen ønskes godtgjort.

## 12. DE ENKELTE YDELSER

### Biludlejning

Der er altid dansk moms på biler, der lejes (stilles til rådighed) her i landet. Der er ikke momsfradrag/momsrefusion for korttidsleje af biler.

### Udflugter

Der er altid dansk moms på entrébilletter til Tivoli, teaterforestillinger, koncerter og lignende. Der er ikke momsfradrag/momsrefusion for sådanne udgifter.

Entrebilletter til museer og kanalture er momsfritagne. Guideydelser er også fritagne, hvis guiden har frihed til at vælge, hvordan ydelsen skal formidles.

### Hoteller mv.

Overnatning mad, udlejning af mødelokaler mv. er momspligtigt i Danmark. Momspligtige kunder kan få momsfradrag/momsrefusion for alle omkostninger på nær bespisning, herunder morgenmad, som der er kvart momsfradrag for.

Hvis overnatning og morgenmad sælges som en samlet ydelse, har kunden ikke adgang til fuld momsfradrag. Hvis overnatning og morgenmad sælges separat, og morgenmaden sælges til "0" kr. har kunden imidlertid fuldt momsfradrag. For at kunden kan få optimal momsfradragsret, skal kunden derfor faktureres som følger:

Overnatning	1.200 DKK
Morgenmad	0 DKK
i alt	1.200 DKK
Moms 25%	300 DKK
I alt inklusive moms	1.500 DKK

Det er helt afgørende for momsbelastningen og dermed også den udenlandske arrangørs budget, at ovenstående faktureringsregler følges. Momsfradragsreglerne er indført for at gøre danske hoteller økonomisk attraktive, og det vil derfor være ambivalent mod egen for-retning ikke at følge disse faktureringsregler.

En særlig regel: En udenlandsk DMC/PCO, der formidler hotelydelser i Danmark i eget navn, skal ikke momsregistreres i Danmark. I stedet skal ydelsen leveres som en reverse charge/omvendt betalingspligt til kunden. Hvis kunden ikke i forvejen er momsregistreret i Danmark, skal kunden lade sig momsregistrere for køb af denne ydelse og beregne erhvervsmoms af ydelsen. Derfor er det normalt ikke hensigtsmæssigt, at udenlandske DMC/PCO'er formidler hotelydelser i eget navn, men i stedet kontraherer med en dansk partner. Denne regel gælder også for restaurationsydelser.

### Konference- og messecentre

Udlejning af kongressale og mødelokaler er momspligtigt i Danmark.

Udlejning af standpladser uden andre ydelser er momspligtigt i Danmark. Det vil sige, der skal opkræves dansk moms. Hvis kunden er momspligtig, kan kunden søge momsen retur.

#### **Udlejning af standpladser med andre ydelser (fx lys, udsmykning og/eller kommunikationslinjer) anses som en reklameydelse. Det betyder:**

- moms ved dansk faktureringsadresse
- ingen moms ved faktureringsadresse i andet EU-land
- moms ved fakturering til lande uden for EU. Virksomheder, der ville have været momspligtige, hvis de havde været etableret i Danmark, kan få momsen retur.

## Restaurant- og cateringydelse

Der skal altid opkræves dansk moms af restaurant- og cateringydelse, der leveres i Danmark. Der er momsfradrag for momspligtige konferencer og momsregistrerede mødeafholdere i følgende omfang:

Morgenmad og frokoster under konferencer/mødet	25% fradrag
Lette traktementer i foyerområdet/reklamestande	100% fradrag (efter reglerne for reklame)
Restaurationsbesøg	25% fradrag
Gallamiddage i restaurant	25% fradrag
Cateringydelse	0%
Barregninger	25% fradrag

Hvor udgiften i første omgang afholdes (i eget navn) af en dansk DMC/PCO for derefter at blive viderefaktureret til en udenlandsk kongresarrangør eller udenlandsk DMC/PCO, tager den danske DMC/PCO 100% momsfradrag og viderefakturerer udgiften til den udenlandske liason med fuld moms. Herefter kan den udenlandske kunde opnå momsfradrag/momsrefusion med 100% eller 25% alt efter momsfradragets ret for den pågældende udgift.

Der er en besværlig regel for udenlandske DMC/PCO'er i momslovens § 46, stk 1, nr. 3: En udenlandsk DMC/PCO, der formidler restaurationsydelse i Danmark i eget navn, skal ikke momsregistreres i Danmark. I stedet skal ydelsen leveres som en reverse charge/omvendt betalingspligt til kunden. Hvis kunden ikke i forvejen er momsregistreret i Danmark, skal lade momsregistrere for køb af denne ydelse og beregne erhvervsmoms af ydelsen.

Derfor er det normalt ikke hensigtsmæssigt, at udenlandske DMC/PCO'er formidler restaurationsydelse i eget navn, men i stedet kontraherer med en dansk partner. Denne regel gælder også for hotelydelse.



## Transport

Hvis transportydelsen er momspligtig, skal der altid opkræves dansk moms af transportydelsen, når den foregår i Danmark. Begrebet "transport" er i princippet bredt og omfatter alle former for ydelser, hvor man flytter en person fra et sted til et andet ved hjælp af et transportmiddel og en chauffør.

Ydelse	Moms
Coaches/turistbusser	Dansk moms
Bybusser/rutebusser	Momsfritaget
Tog	Momsfritaget
Canal tours	Momsfritaget
Taxa og limousineservice	Momsfritaget
Fly	Momsfritaget
Færger	Momsfritaget. Dog er en mindre (ubetydelig) del af billetprisen på indenlandske færgeruter momspligtig)

## Liason med udenlandske DMC/PCO'er

Hvis en dansk DMC/PCO får en opgave fra et udenlandsk bureau, skal dette bureau momsmæssigt behandles, som om det var slutkunden:

- Hvis den danske DMC/PCO foretager de enkelte bookinger af hotel mv. og levering af andre ydelser i eget navn, skal det danske bureau håndtere disse ydelser momsmæssigt på samme måde, som hvis ydelsen blev leveret direkte til arrangøren.
- Hvis den danske DMC/PCO foretager de enkelte bookinger af hotel mv. og levering af andre ydelser i det udenlandske bureaus navn, er den leverance, som det danske bureau leverer, alene en formidlingsydelse, der kan faktureres med reverse charge/omvendt betalingspligt. I denne forbindelse skal man imidlertid være opmærksom på, at i tilfælde af, at det udenlandske bureau videresælger hotel- og restaurationsydelser i eget navn til arrangøren, skal dette videresalg håndteres med reverse charge, men hvor arrangøren skal lade sig momsregistrere i Danmark og afregne moms af købet.

Dette er selvsagt normalt ikke hensigtsmæssigt, og et udenlandsk bureau bør derfor lade det danske bureau forestå bookingen i eget navn og selv handle i fremmed navn over for arrangøren. Den fortjeneste, som det udenlandske bureau måtte miste på bookingen ved at handle i fremmed navn, kan eventuelt kompenseres i aftaleforholdet med det danske bureau.

*Denne vejledning er udarbejdet ud fra generelle termer. Hvis de forhold, der er beskrevet, afviger fra de konkrete forhold, anbefaler vi, at der søges specifik rådgivning.*

*Vejledningen beskriver vores vurdering af de regler og den praksis, der er gældende på det tidspunkt, hvor vejledningen er offentliggjort. Vejledningen opdateres ikke løbende, og der kan derfor være indtrådt ændringer i regler og praksis, der medfører en anden konklusion end den konklusion, vejledningen giver udtryk for.*

